

ALDINA

3

GUTENBERG

ANNA KATHARINE GREEN

ΥΠΟΘΕΣΗ ΛΕΒΕΝΓΟΥΡΟΦ

Μετάφραση

Έρρίκος Μπαρτζινόπουλος

ΜΥΣΤΗΡΙΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΕΙΡΑΣ

Ζωή Μπέλλα-Ήρμάου

*

Τῇ σειρὰ τῆς ALDINA ἐμπνεύστηκε
καὶ ὀργάνωσε ὁ Δημήτρης Ἁρμάος (2014)

© Copyright 2017

Ἐκδόσεις Gutenberg

ISBN 978-960-01-1878-0

ΕΚΔΟΣΕΙΣ GUTENBERG

Διδότου 37, 106 80 Ἀθήνα

Τηλ.: 210 36.42.003 – Fax: 210 36.42.030

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ:

Ἰασωνίδου 13, 546 35

Τηλ.-Fax: 2310 271147

www.dardanosnet.gr • info@dardanosnet.gr

e-shop: www.dardanosnet.gr

ΥΠΟΘΕΣΗ ΛΕΒΕΝΤΟΥΡΟΦ

Τίτλος πρωτοτύπου:
Anna Katharine Green, *The Leavenworth Case*,
Penguin Classics
Πρώτη έκδοση:
1878

ΕΚΔΟΣΕΙΣ GUTENBERG

ANNA KATHARINE GREEN

ΥΠΟΘΕΣΗ ΛΕΒΕΝΤΟΥΡΟΘ

Μετάφραση-Εισαγωγή
Έρρίκος Μπαρτζινόπουλος

ΜΥΣΤΗΡΙΟ - 3
GUTENBERG || ALDINA

Ἡ εὐρηματικότητά της εἶναι ἐντυπωσιακή· διαθέτει ἀπίστευτη φαντασία καὶ τεράστια αὐτοπεποίθηση (ἐξαιρετικὰ σημαντικὸ προσὸν γιὰ τὴν τέχνη μας) σ' αὐτὰ ποὺ γράφει... Διαβάζοντας τὸ βιβλίον σταμάτησα δεκάδες φορές γιὰ νὰ θαυμάσω τὴν ἐφευρετικότητά καὶ τὸν λεπτὸ χειρισμὸ τῶν ἐξελιζέων...

WILLKIE COLLINS

Ἡ Γκρίν εἶναι ἡ πρώτη γυναίκα ποὺ ἔγραψε ἀστυνομικὰ μυστήρια καὶ Ἡ ὑπόθεση Λέβενγουορθ τὸ καλύτερό της μυθιστόρημα. Ὁ Οὐίλκι Κόλινς τὸ διαφήμισε παντοῦ, ὁ Κόναν Ντόιλ τὸ θαύμαζε τόσο ὥστε νὰ ἀποφασίσῃ νὰ ἐπισκεφθεῖ τὴ συγγραφέα του.

THE INDIPEDENT

Ἡ Γκρίν ἦταν ἐκείνη ποὺ ἄνοιξε τὸ δρόμο γιὰ τὴν Ἀγκαθα Κρίστι.

LE MONDE

Ένα ἀπὸ τὰ καλύτερα ἀστυνομικὰ μυθιστορήματα ὅλων τῶν ἐποχῶν.

THE TIMES

Ἡ ὑπόθεση Λέβενγουορθ εἶναι ἓνα βιβλίο ὁρόσημο τῆς ἀστυνομικῆς λογοτεχνίας. Τὴ θαύμαζαν ἡ Ἀγκαθα Κρίστι, ὁ Ἄρθουρ Κόναν Ντόιλ, ὁ Οὐίλκι Κόλινς.

CRIMINALELEMENT.COM

Τὸ ἀστυνομικὸ μυθιστόρημα ἔχει δύο γονεῖς: πατέρα τὸν Πόε καὶ μητέρα τὴν Γκρίν.

THE MYSTERYSCENEMAG

Γραμμένο ὀκτῶ χρόνια πρὶν ἐμφανιστεῖ ὁ Σέρλοκ Χόλμς, αὐτὸ τὸ ἀτμοσφαιρικὸ καὶ ὅλο σασπένς βιβλίο, ποὺ ἔκανε τότε τόση ἐπιτυχία, ἀξίζει νὰ διαβαστεῖ καὶ ἀπὸ σύγχρονους ἀναγνῶστες.

THE PUBLISHERS WEEKLY

«Ορίστε», εἶπε ὁ Πουαρὸ καὶ μοῦ ἔδωσε τὸν τόμο ποὺ κρατοῦσε, «*Ἡ ὑπόθεση Λέβενγουρθ. Ἀξιοζήλευτο βιβλίο*»: *Στὴν κόψη τοῦ φεγγαριοῦ* ἡ Ἀγκαθα Κρίστι βρίσκει τὴν εὐκαιρία νὰ δηλώσει γραπτῶς τὸν θαυμασμὸ καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη της γιὰ τὴν Ἄν Κάθριν Γκρίν. Χωρὶς τὴν Γκρίν, τονίζουν ὅλοι, ἡ Ἀγκαθα δὲν θὰ ὑπῆρχε. Εἶναι ἡ «μητέρα τοῦ ἀστυνομικοῦ» ποὺ ἀνοίξε τὸ δρόμο γιὰ ὅλες τὶς ἄλλες γυναῖκες συγγραφεῖς.

Ἕνα μικρὸ «ἔχνος» τοῦ ταλέντου της

(θὰ χρειαστεῖτε πολλὰ ἀκόμα γιὰ νὰ βρεῖτε ποιὸς ἀπὸ ὅλους ὅσους θὰ ὑποψιαστεῖτε εἶναι ὁ δολοφόνος):

Ὁ ἀνακριτής, στὸν ὁποῖο, ὅπως καὶ σὲ ὅλους τοὺς ἄλλους μέσα στὸ δωμάτιο, ἔδειχνε νὰ ἔχει προκαλέσει τὴν ἴδια εὐνοϊκὴ ἐντύπωση, προχώρησε χωρὶς χρονοτριβὴ στὶς ἐρωτήσεις.

«Λέγεσαι, ὅπως βλέπω, Τόμας Ντάγκιτι;»

«Μάλιστα, κύριε».

«Λοιπόν, Τόμας, πόσο καιρὸ ἐργάζεσαι στὴ θέση ποὺ εἶσαι σήμερα;»

«Πρέπει νὰ εἶναι κοντὰ δύο χρόνια, κύριε».

«Εἶσαι αὐτὸς ποὺ βρῆκε τὸ πτώμα τοῦ κυρίου Λέβενγουορθ;»

«Μάλιστα, κύριε. Ἐγὼ καὶ ὁ κύριος Χάργουελ».

«Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ κύριος Χάργουελ;»

«Ὁ κύριος Χάργουελ εἶναι ὁ ἰδιαίτερος γραμματέας τοῦ κυρίου Λέβενγουορθ, κύριε. Εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔγραφε γιὰ λογαριασμό του».

«Πολὺ καλὰ. Καὶ ποιὰ ὥρα τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νύχτας ἦταν ποὺ κάνατε αὐτὴ τὴν ἀνακάλυψη;»

«Ἦταν νωρὶς, κύριε· νωρὶς σήμερα τὸ πρωί, γύρω στὶς ὀχτῶ».

«Ποῦ;»

«Στὴ βιβλιοθήκη, κύριε, λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὴν κρεβατοκάμαρα τοῦ κυρίου Λέβενγουορθ. Ἀναγκαστήκαμε νὰ παραβιάσουμε τὴν πόρτα, ἀνησυχώντας ποὺ δὲν εἶχε κατέβει γιὰ τὸ πρόγευμα».

«Παραβιάσατε τὴν πόρτα· ἄρα ἦταν κλειδωμένη;»

«Ναί, κύριε».

«Ἀπὸ μέσα;»

«Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω. Δὲν ὑπῆρχε κλειδὶ στὴν πόρτα».

«Ποῦ ἦταν πεσμένος ὁ κύριος Λέβενγουορθ ὅταν τὸν βρήκατε;»

«Δὲν ἦταν πεσμένος, κύριε. Ἦταν καθισμένος σ' ἓνα μεγάλο τραπέζι στὸ κέντρο τοῦ δωματίου, μὲ τὴν πλάτη πρὸς τὴν πόρτα τῆς κρεβατοκάμαρας, γερμένος μπροστά, μὲ τὸ κεφάλι πάνω στὰ χέρια του».

«Πῶς ἦταν ντυμένος;»

«Μὲ τὸ βραδινὸ κοστούμι του, κύριε, ὅπως ἀκριβῶς εἶχε κατέβει γιὰ τὸ δεῖπνο χθὲς τὸ βράδυ».

«Ὑπῆρχε καμιὰ ἔνδειξη στὸ δωμάτιο πὼς εἶχε προηγηθεῖ πάλη;»

«Ὁχι, κύριε».

«Κανένα πιστόλι στὸ πάτωμα ἢ στὸ τραπέζι;»

«Ὁχι, κύριε».

«Κανένας λόγος γιὰ νὰ ὑποθέσετε ὅτι ἔγινε ἀπόπειρα ληστείας;»

«Ὁχι, κύριε. Τὸ ρολόι καὶ τὸ πορτοφόλι τοῦ κυρίου Λέβενγουορθ ἦταν καὶ τὰ δύο στὶς τσέπες του».

Κληθεῖς ν' ἀναφέρει ποιοὶ ἦταν στὸ σπίτι τὴν ὥρα τῆς ἀνεύρεσης τοῦ πτώματος, ἀπάντησε: «Οἱ νεαρὲς κυρίες, ἡ δεσποινὶς Μαίρη Λέβενγουορθ καὶ ἡ δεσποινὶς Ἑλεάνορ, ὁ κύριος Χάργουελ, ἡ Κέιτ ἡ μαγείρισσα, ἡ Μόλι ἡ καμαριέρα κι ἐγώ».

«Οἱ μόνιμοι κάτοικοι τοῦ σπιτιοῦ;»

«Μάλιστα, κύριε».

«Πεῖτε μου τώρα ποιὸς εἶναι ὑπεύθυνος ν' ἀσφαλίξει τὸ βράδυ τὸ σπίτι, κλειδώνοντας πόρτες καὶ παράθυρα».

«Ἐγώ, κύριε».

«Τὸ ἀσφαλίσατε ὡς συνήθως χθὲς τὸ βράδυ;»

«Μάλιστα, κύριε».

«Ποιός ξεκλείδωσε τὸ πρωί;»

«Ἐγώ, κύριε».

«Σὲ ποιά κατάσταση τὸ βρήκατε;»

«Ακριβῶς ὅπως τὸ ἄφησα».

«Οὔτε ἓνα παράθυρο ἀνοιχτό, οὔτε μιὰ πόρτα ξεκλείδωτη;»

«Ὁχι, κύριε».

Στὸ σημεῖο αὐτὸ καρφίτσα νὰ ἔπεφτε στὸ πάτωμα θὰ τὴν ἄκουγες. Ἡ βεβαιότητα πῶς ὁ δολοφόνος, ὅποιος κι ἂν ἦταν, δὲν εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ σπίτι, τουλάχιστον πρὶν ἀπασφαιλιστοῦν οἱ πόρτες τὸ πρωί, ἔμοιαζε νὰ βαραίνει στὶς σκέψεις ὅλων. Ἐκ τῶν προτέρων ἐνημερωμένους ὅπως ἡμουν γιὰ τὸ γεγονός, δὲν μπορούσα παρὰ νὰ αἰσθανθῶ μιὰ κάποια ὑπερδιέγερση τώρα ποὺ ἀνέκυπτε τὸ θέμα αὐτό· καὶ μετακινούμενος ἔτσι ὥστε νὰ βλέπω τὸ πρόσωπο τοῦ μπάτλερ, ἀναζήτησα σ' αὐτὸ κάποια ἔνδειξη ὅτι εἶχε μιλήσει τόσο κατηγορηματικὰ προκειμένου νὰ καλύψει κάποια δική του παράλειψη καθήκοντος. Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε τίποτα ποὺ ν' ἀμφισβητεῖ τὴν εἰλικρίνειά του καὶ ἄντεχε σὰν βράχος τὰ ἐπίμονα βλέμματα ὅλων μέσα στὸ δωμάτιο.

Ἐρωτηθεὶς τώρα πότε εἶχε δεῖ γιὰ τελευταία φορὰ ζωντανὸ τὸν κύριο Λέβενγουορθ, ἀπάντησε: «Στὸ δεῖπνο χθὲς τὸ βράδυ».

«Τὸν εἶδε, ὥστόσο, ἀργότερα κανέννας ἀπ' ὅλους σας;»

«Ναί, κύριε. Ὁ κύριος Χάργουελ λείπει πῶς τὸν εἶδε στὶς δέκα καὶ μισή τὸ βράδυ».

«Σὲ ποῖο δωμάτιο μένετε σ' αὐτὸ τὸ σπίτι;»

«Σ' ἓνα μικρὸ στὸ ὑπόγειο».

«Καὶ ποῦ κοιμοῦνται οἱ ἄλλοι ἔνοικοι τοῦ σπιτιοῦ;»

«Κυρίως στὸν δεύτερο ὄροφο, κύριε. Οἱ κυρίες στὰ μεγάλα πίσω δωμάτια καὶ ὁ κύριος Χάργουελ στὸ μικρὸ τῆς πρόσοψης. Τὰ κορίτσια κοιμοῦνται πάνω».

«Δὲν ὑπῆρχε, λοιπόν, κανένας στὸν ἴδιο ὄροφο μὲ τὸν κύριο Λέβενγουορθ;»

«Ὁχι, κύριε».

«Τί ὥρα πῆγες γιὰ ὕπνο;»

«Γύρω στὶς ἔντεκα, θὰ ἴλεγα».

«Θυμᾶσαι ν' ἀκούστηκε θόρυβος στὸ σπíti πρὶν ἢ μετὰ ἀπὸ ἐκείνη τὴν ὥρα;»

«Ὁχι, κύριε».

«Ἄρα ἡ ἀνακάλυψη τοῦ κἀνατε σήμερα τὸ πρωὶ θὰ ἦταν ἐκπληξὴ γιὰ σένα;»

«Ναί, κύριε».

Τοῦ ζητήθηκε στὴ συνέχεια νὰ δώσει μιὰ λεπτομερέστερη περιγραφή τῆς ἀνεύρεσης τοῦ πτώματος καὶ εἶπε πὼς μόνο ὅταν ὁ κύριος Λέβενγουορθ δὲν ἀνταποκρίθηκε στὸ κάλεσμα γιὰ τὸ πρόγευμα δημιουργήθηκε ἡ ὑποψία στὸ σπíti ὅτι κάτι δὲν πῆγαινε καλά. Ἀκόμη καὶ τότε ὅμως περίμεναν λίγη ὥρα πρὶν κἀνουν ὅτιδῆποτε, ἀλλὰ καθὼς τὰ λεπτὰ περνοῦσαν τὸ ἓνα μετὰ τὸ ἄλλο καὶ δὲν ἐρχόταν, ἡ δεσποινὶς Ἑλεάνορ ἄρχισε ν' ἀνησυχεῖ καὶ τελικὰ βγῆκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο λέγοντας ὅτι θὰ πῆγαινε νὰ δεῖ τί συνέβαινε καὶ ἐπέστρεψε γρήγορα δείχνοντας πάρα πολὺ φοβισμένη καὶ λέγοντας ὅτι εἶχε χτυπήσει τὴν πόρτα τοῦ θεῖου της, καὶ ὅτι τὸν εἶχε φωνάξει κιόλας, ἀλλὰ δὲν πῆρε ἀπάντηση. Ἀμέσως αὐτὸς καὶ ὁ κύριος Χάργουελ ἀνέβηκαν πάνω, δοκίμασαν μαζὶ καὶ τὶς δύο πόρτες καὶ βρίσκοντάς τες κλειδωμέ-

νες, παραβίασαν τὴν πόρτα τῆς βιβλιοθήκης, ὅποτε εἶδαν τὸν κύριο Λέβενγουορθ, ὅπως εἶχε ἤδη πεῖ, καθισμένο στὸ τραπέζι, νεκρό.

«Καὶ οἱ κυρίες;»

«Μᾶς ἀκολούθησαν πάνω, μπῆκαν στὸ δωμάτιο καὶ ἡ δεσποινὶς Λέβενγουορθ λιποθύμησε».

«Καὶ ἡ ἄλλη, δεσποινὶς Μαίρη νομίζω ὅτι τὴ λένε;»

«Δὲν θυμᾶμαι τίποτα γι' αὐτήν. Ἦμουν τόσο πολὺ ἀπασχολημένος νὰ φέρω νερὸ γιὰ τὴ δεσποινίδα Ἐλεάνορ ὥστε δὲν πρόσεξα».

«Πόση ὥρα ἔπειτα ἀπὸ αὐτὸ μεταφέρθηκε ὁ κύριος Λέβενγουορθ στὸ διπλανὸ δωμάτιο;»

«Σχεδὸν ἀμέσως, μόλις συνῆλθε ἡ δεσποινὶς Ἐλεάνορ καὶ αὐτὸ ἔγινε μόλις τὸ νερὸ ἄγγιξε τὰ χεῖλῃ της».

«Ποιὸς πρότεινε νὰ μεταφερθεῖ τὸ πτώμα ἀπὸ τὸ σημεῖο πού ἦταν;»

«Ἐκείνη, κύριε. Ἀμέσως μόλις συνῆλθε, τὸ πλησίασε, τοῦ ἔριξε μιὰ ματιά, χλόμιασε καὶ μετὰ, ἀπευθυνόμενη στὸν κύριο Χάργουελ καὶ σ' ἐμένα, μᾶς ὑπέδειξε νὰ τὸν μεταφέρουμε καὶ νὰ τὸν ξαπλώσουμε στὸ κρεβάτι καὶ στὴ συνέχεια νὰ καλέσουμε τὸν γιατρό, ὅπως καὶ κάναμε».

«Στάσου μιὰ στιγμὴ. Ἦρθε μαζί σας ὅταν πήγατε στὸ ἄλλο δωμάτιο;»

«Ὁχι, κύριε».

«Τί ἔκανε;»

«Ἐμεινε δίπλα στὸ τραπέζι τῆς βιβλιοθήκης».

«Κάνοντας τί;»

«Δὲν μποροῦσα νὰ δῶ· εἶχε γυρισμένη τὴν πλάτη της».

«Πόση ώρα έμεινε εκεί;»

«Είχε φύγει όταν επιστρέψαμε».

«Είχε φύγει από τὸ τραπέζι;»

«Είχε φύγει από τὸ δωμάτιο».

«Αχά! Πότε τὴν ξαναείδες;»

«Ύστερα ἀπὸ ἓνα λεπτὸ. Μπῆκε ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς βιβλιοθήκης ἐνῶ ἐμεῖς βγαίναμε».

«Εἶχε τίποτα στὸ χέρι της;»

«Όχι, ἀπ' ὅσο εἶδα».

«Διαπίστωσες νὰ ἔλειπε κάτι ἀπὸ τὸ τραπέζι;»

«Δὲν σκέφτηκα νὰ κοιτάξω, κύριε. Τὸ τραπέζι μοῦ ἦταν ἀδιάφορο. Τὸ μόνο ποὺ σκεφτόμουν ἦταν νὰ πάω στὸν γιατρό, ἀν καὶ ἤξερα ὅτι ἦταν μάταιο».

«Ποιὸς ἄφησες στὸ δωμάτιο ὅταν ἔφυγες;»

«Τὴ μαγείρισσα, κύριε, καὶ τὴ Μόλι καὶ τὴ δεσποινίδα Ἐλεάνορ».

«Τὴ δεσποινίδα Μαίρη ὄχι;»

«Όχι, κύριε».

«Πολὺ καλά. Ἔχουν οἱ ἔνορκοι καμιὰ ἐρώτηση γιὰ τὸν συγκεκριμένο μάρτυρα;»

Μιὰ κινητικότητα ἐκδηλώθηκε ἀμέσως στὶς θέσεις τῶν ἐνόρκων.

«Θά ἤθελα νὰ κάνω μερικὲς ἐρωτήσεις», δήλωσε ἓνας μικρόσωμος ἄντρας μὲ ρυτιδιασμένο πρόσωπο ποὺ εἶχα προσέξει ὅτι διακατεχόταν ἀπὸ μιὰ νευρικήτητα ἢ ὁποία ὑποδήλωνε μιὰ ἐντονη ἀλλὰ καταπιεσμένη ἔως ἐκείνη τὴ στιγμή ἐπιθυμία νὰ παρέμβει στὴ διαδικασία.

«Σᾶς ἀκούω, κύριε», τοῦ ἀπάντησε ὁ Τόμας.

Ἀλλὰ καθὼς ὁ ἔνορκος σταμάτησε γιὰ νὰ πάρει μιὰ βαθιὰ ἀνάσα, ἓνας εὖσωμος καὶ ἐμφανῶς σπουδαιοφανῆς

άντρας που καθόταν δεξιά του άδραξε την ευκαιρία να ρωτήσει με απότομο ύφος:

«Λές ότι έργάζεσαι στην οικογένεια εδώ και δύο χρόνια. Ήταν αυτό που θ' αποκαλούσες δεμένη οικογένεια;»

«Δεμένη;»

«Συναισθηματικά, καταλαβαίνεις τί έννοω· είχαν καλές σχέσεις μεταξύ τους;»

Και ό ένορκος ανασήκωσε επιδεικτικά μια μακριά και βαριά άλυσίδα ρολογιού που κρεμόταν μπροστά στο γιλέκο του λές και αυτή όσο και ό ίδιος δικαιούνταν μια σωστή και μελετημένη απάντηση.

‘Ο μπάτλερ, έντυπωσιασμένος ίσως από τη στάση του, κοίταξε άνήσυχα γύρω του.

«Ναί, κύριε, άπ' όσο ξέρω».

«Οί νεαρές κυρίες τόν άγαπούσαν τόν θεϊό τους;»

«Ώ, ναί, κύριε».

«Και ήταν δεμένες και μεταξύ τους;»

«Ναί, έτσι νομίζω. Δέν είμαι ό κατάλληλος ν' αποφανθώ».

«Έτσι νομίζεις. Έχεις λόγο να πιστεύεις τó αντίθετο;»

Και δίπλωσε την άλυσίδα του ρολογιού γύρω από τά δάχτυλά του, λές και ό μάρτυς θα έστίαζε έτσι άκόμη περισσότερο την προσοχή του τόσο στην άλυσίδα όσο και στην έρώτησή του.

‘Ο Τόμας δίστασε για μια στιγμή. Άλλά πάνω που ό συνομιλητής του έτοιμαζόταν να επαναλάβει την έρώτησή του, κατέφυγε σέ μια μάλλον ψυχρή και τυπική αντίδραση κι απάντησε:

«Όχι, κύριε, όχι».

Ὁ ἑνορκος, παρ' ὅλη τὴν αὐταρχικότητά του, ἔδειξε νὰ σέβεται τὴν ἀπροθυμία ἐνὸς ὑπηρέτη νὰ ἐκφράσει τὴ γνώμη του γιὰ ἓνα τέτοιο θέμα καὶ ὑποχωρώντας αὐτάρεσκα ἔγνεψε μὲ μιὰ κίνηση τοῦ χεριοῦ του πῶς δὲν εἶχε τίποτα περισσότερο νὰ πεῖ.

Ἀμέσως ὁ μικρόσωμος ἄντρας, τὸν ὁποῖο προανέφερα, ἔσκυψε μπροστὰ καὶ ρώτησε, αὐτὴ τὴ φορὰ χωρὶς καμία καθυστέρηση:

«Τί ὥρα ξεκλειδῶσατε τὶς πόρτες τὸ πρωί;»

«Γύρω στὶς ἔξι, κύριε».

«Θὰ μπορούσε νὰ φύγει κανεὶς ἀπὸ τὸ σπίτι ὕστερα ἀπὸ ἐκείνη τὴν ὥρα χωρὶς νὰ πέσει στὴν ἀντίληψή σας;»

Ὁ Τόμας κοίταξε λίγο ἀνήσυχος τοὺς συναδέλφους του, ἀλλὰ ἀπάντησε ἀμέσως καὶ χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἐπιφύλαξη.

«Δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἦταν δυνατὸν γιὰ ὁποιονδήποτε νὰ ἐγκαταλείψει τὸ σπίτι μετὰ τὶς ἔξι τὸ πρωὶ χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζουμε οὔτε ἐγὼ οὔτε ἡ μαγείρισσα. Οἱ ἄνθρωποι δὲν πηδᾶνε ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ πρώτου ὀρόφου ὑπὸ τὸ φῶς τῆς μέρας, καὶ ὅσο γιὰ τὸ ἐνδεχόμενον ἐξόδου ἀπὸ κάποια πόρτα, ἡ ἐξώπορτα κλείνει μὲ τόσο θόρυβο πὺ ἀκούγεται σ' ὅλο τὸ σπίτι, ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, κι ὅσο γιὰ τὴν πίσω πόρτα, ὅποιος βγαίνει ἀπ' αὐτὴν δὲν μπορεῖ νὰ φύγει ἀπὸ τὸν κῆπο χωρὶς νὰ περάσει μπροστὰ ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς κουζίνας, καὶ ὅποιος περνάει μπροστὰ ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς κουζίνας δὲν ὑπάρχει περίπτωση νὰ μὴν τὸν δεῖ ἡ μαγείρισσα, μέχρι καὶ ὅρκο παίρνω γι' αὐτό». Κι ἔριξε μιὰ λίγο ἐρωτηματικὴ καὶ λίγο προκλητικὴ ματιὰ στὴν ἐν λόγω εὐτραφὴ καὶ ρο-

δομάγουλη γυναίκα, υπαινισσόμενος προφανῶς πρόσφατους καὶ ἀξέχαστους διαπληκτισμούς πάνω ἀπὸ τὴν καφετιέρα τῆς κουζίνας.

Ἡ ἀπάντησή αὐτῇ, ποὺ ἐπιδίωκε νὰ διαλύσει τὶς ὑποψίες οἱ ὁποῖες εἶχαν ἤδη φωλιάσει στὴ σκέψη τῶν παρισταμένων, εἶχε ἓνα πολὺ συγκεκριμένο ἀποτέλεσμα. Τὸ σπῆτι εἶχε βρεθεῖ κλειδωμένο καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἔχει ἐγκαταλείψει κανένας! Προφανῶς, λοιπόν, δὲν εἶχαμε νὰ ψάξουμε μακριὰ γιὰ τὸν δολοφόνο.

Ἀλλάζοντας θέση στὴν καρέκλα του καὶ μὲ αὐξημένο ζῆλο, ἂν μπορῶ νὰ τὸ περιγράψω ἔτσι, ὁ ἔνορκος κοίταξε ἐπίμονα τριγύρω. Ἀλλὰ διακρίνοντας τὸ ἀναγεωμένο ἐνδιαφέρον στὰ πρόσωπα γύρω του, ἀπέφυγε νὰ ἀπαλύνει τὸν ἀντίκτυπο τῆς τελευταίας παραδοχῆς μὲ ὁποιοσδήποτε περαιτέρω ἐρωτήσεις. Γέροντας, λοιπόν, ἀναπαυτικὰ πρὸς τὰ πίσω, ἄφησε ἐλεύθερο τὸ πεδίο γιὰ ὁποιοιδήποτε ἄλλον ἔνορκο ποὺ ἴσως ἐπέλεγε νὰ συμβάλει στὴν ἔρευνα. Ἀλλὰ μιὰ καὶ κανένας δὲν ἔδειχνε διατεθειμένος γιὰ κάτι τέτοιο, ὁ Τόμας δὲν κατάφερε τελικὰ νὰ πνίξει τὴν ἀνυπομονησία του καὶ κοιτάζοντας μὲ σεβασμὸ γύρω του ρώτησε:

«Θά 'θελε κανένας ἄλλος κύριος νὰ μὲ ρωτήσῃ κάτι;». Μιὰ καὶ οὐδεὶς τοῦ ἀπάντησε, ἔριξε μιὰ βιαστικὴ ματιὰ ἀνακούφισης πρὸς τὰ μέλη τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ δίπλα του κι ἐνῶ ὅλοι παρατηροῦσαν ἐντυπωσιασμένοι τὴν ξαφνικὴ ἀλλαγὴ ποὺ εἶχε ἐπέλθει στὸ ὄψος του, ἀποσύρθηκε μὲ προφανὴ βιασύνῃ καὶ ἔντονη ἱκανοποίηση ποὺ ἐκείνη τῇ στιγμῇ δὲν μπορούσα νὰ ἐξηγήσω.

Ὅμως, καθὼς ὁ ἐπόμενος μάρτυρας δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὴν πρωινὴ γνωριμία μου, τὸν κύριο Χάργουελ, ξέ-

χασα ἀμέσως καὶ τὸν Τόμας καὶ τὶς ἀμφιβολίες ποὺ ἡ τελευταία του κίνηση μοῦ εἶχε προκαλέσει, λόγω τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ ὁποῖο ἡ ἐξέταση ἐνὸς τόσο σημαντικοῦ ἀτόμου ὅσο ὁ γραμματέας καὶ δεξι χέρι τοῦ κυρίου Λέβενγουορθ ἦταν πιθανὸ νὰ δημιουργήσει.

Βαδίζοντας μὲ τὴν ἡρεμία καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ συνειδητοποιοῦσε ὅτι ἴσως ἡ ζωὴ ἢ ὁ θάνατος νὰ κρέμονταν ἀπὸ τὶς λέξεις ποὺ θὰ καλεῖτο νὰ ξεστομίσει, ὁ κύριος Χάργουελ κατέλαβε τὴ θέση του μπροστὰ στοὺς ἐνόρκους μὲ μιὰν ἐπισημότητα γιὰ τὴν ὁποία ὄχι μόνο δὲν σὲ προδιέθετε ὡς ἄτομο ἀλλὰ σ' ἐμένα, ποὺ δὲν ἤμουν καὶ τόσο ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴν πρώτη συνομιλία μας, φάνηκε ἀξιοθαύμαστη καὶ ἀπρόβλεπτη. Στερούμενος, ὅπως σᾶς ἔχω πεῖ, ὁποιοῦδῆποτε ἰδιαίτερα ποιοτικοῦ χαρακτηριστικοῦ ἢ μιᾶς εὐχάριστης, ἔστω, φυσικῆς παρουσίας, ἦταν ἀπὸ ἀποψη ἐμφάνισης αὐτὸ ποὺ μᾶλλον θὰ ἀποκαλοῦσατε ἄχρωμο ἄνθρωπο —τὰ χλομὰ χαρακτηριστικά, τὰ μαῦρα καλοχτενισμένα μαλλιά καὶ τὸ ἀπλὸ μουστάκι του, ὅλα γνώριμα στοιχεῖα ἐνὸς πολὺ ἀπλοῦ καὶ συνηθισμένου τύπου— ἀλλὰ στὴ συγκεκριμένη περίπτωση ἡ στάση του ἔδειχνε τουλάχιστον μιὰν αὐτοπεποίθηση ποὺ ἔφτανε μέχρι τοῦ σημείου ν' ἀναπληρώνει τὴν ἔλλειψη ἐντυπωσιακῶν στοιχείων στὸ παρουσιαστικὸ καὶ στὸ ὕφος του. Ὅχι πῶς καὶ αὐτὸ ἦταν τίποτα τὸ σπουδαῖο. Στὴν πραγματικότητά δὲν ὑπῆρχε τίποτα τὸ ἀξιοπρόσεκτο πάνω του, τίποτα ποὺ νὰ τὸν ξεχωρίζει ἀπὸ χίλιους ἄλλους ποὺ συναντᾷς κάθε μέρα στὸ Μπροντγουέι, πέραν ἴσως τοῦ συγκρατημένου καὶ ὅλο σοβαρότητα ὕφους ποὺ τὸν χαρακτῆριζε ὡς ἄτομο· μιὰ σοβαρότητα ποὺ δὲν θὰ γινόταν

πιθανότατα αντιληπτὴ ἂν δὲν ἔδινε τὴν ἐντύπωση ὅτι ἦταν ἡ συνηθισμένη ἔκφραση κάποιου ὁ ὁποῖος στὴ σύνομομη ζωὴ του εἶχε γνωρίσει περισσότερὴ λύπη παρὰ χαρὰ καὶ λιγότερη εὐχαρίστηση ἀπὸ ἔγνοιες καὶ ἀγωνία.

Ὁ ἀνακριτής, στὸν ὁποῖο τὸ παρουσιαστικὸ αὐτὸ ἔδειχνε νὰ εἶναι ἀδιάφορο, τοῦ ἀπηύθυνε τὸ λόγο στὸ λεπτό, χωρὶς καμιὰ καθυστέρηση.

«Λέγεστε;»

«Τζέιμς Τρούμαν Χάργουελ».

«Τὸ ἐπάγγελμά σας;»

«Κατέχω τὴ θέση τοῦ ἰδιαίτερου γραμματέα τοῦ κυρίου Λέβενγουορθ τοὺς τελευταίους δεκαοχτὼ μῆνες».

«Εἶστε ὁ τελευταῖος ἄνθρωπος ποὺ εἶδε ζωντανὸ τὸν κύριο Λέβενγουορθ, ἔτσι δὲν εἶναι;»

Ὁ νεαρὸς ἄντρας σήκωσε τὸ κεφάλι του μὲ μιὰ ὑπεροπτικὴ καὶ ἐντυπωσιακὴ κίνηση.

«Ἀσφαλῶς ὄχι, μιὰ καὶ δὲν εἶμαι αὐτὸς ποὺ τὸν σκότωσε».

Ἡ ἀπάντηση αὐτῇ, ποὺ φάνηκε νὰ εἰσάγει μιὰ ἐλαφρότητα ἢ καὶ ἕναν εἰρωνικὸ τόνο σὲ μιὰ διαδικασία τῇ σπουδαιότητά τῆς ὁποίας εἶχαμε ἀρχίσει ὅλοι νὰ συνειδητοποιοῦμε, προκάλεσε ἀμέσως μιὰν ἀποστροφή πρὸς τὸν ἄνθρωπο ὁ ὁποῖος, μπροστὰ στὰ ὅσα εἶχαν ἤδη ἀποκαλυφθεῖ ἢ ἐπρόκειτο ν' ἀποκαλυφθοῦν, ἐπιδείκνυε ἀσυγχώρητὴ ἐπιπολαιότητα. Ἐνα μουρμουρητὸ ἀποδοκιμασίας διέτρεξε τὴν αἵθουσα καὶ μ' αὐτὴ τὴ μία παρατήρηση ὁ Τζέιμς Χάργουελ ἔχασε ὅλα ὅσα εἶχε κερδίσει προηγουμένως μὲ τὴν ὅλο αὐτοπεποίθησή συμπεριφορά του καὶ ὅλο ἀποφασιστικότητά ματιὰ του. Φάνηκε νὰ τὸ καταλαβαίνει καὶ ὁ ἴδιος γιατί σήκωσε ἀκόμη ψη-

λότερα τὸ κεφάλι του, ἂν καὶ γενικὰ ἡ ὄψη του παρέμεινε ἀναλλοίωτη.

«Θέλω νὰ πῶ», εἶπε ὁ ἀνακριτὴς φανερά ἐνοχλημένος πὺν ὁ νεαρὸς ἄντρας εἶχε βγάλει ἓνα τέτοιο συμπεράσμα ἀπὸ τὰ λόγια του, «πὼς ἦσαν ὁ τελευταῖος πὺν τὸν εἶδατε πρὶν ἀπὸ τὴ δολοφονία του ἀπὸ ἄγνωστο ἄτομο».

Ὁ γραμματέας ἔσφιξε τὰ χέρια του ἀλλὰ στάθηκε ἀδύνατο νὰ κρίνῃ ἂν τὸ ἔκανε γιὰ νὰ κρύψει ἓνα ἐλαφρὸ τρέμουλο πὺν τὸν εἶχε κυριεύσει ἢ γιὰ νὰ κερδίσει μὲ τὴν ἀπλὴ αὐτὴ ἐνέργεια λίγο χρόνο παραπάνω γιὰ νὰ σκεφτεῖ. «Κύριε», εἶπε τελικά, «δὲν μπορῶ ν' ἀπαντήσω ναι ἢ ὄχι σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτηση. Κατὰ πᾶσα πιθανότητα ἤμουν ὁ τελευταῖος πὺν τὸν εἶδε, ἀλλὰ σ' ἓνα σπῆτι τόσο μεγάλο ὅσο αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ εἶμαι βέβαιος γιὰ ἓνα τόσο ἀπλὸ γεγονὸς ὅσο τὸ συγκεκριμένο». Καὶ παρατηρῶντας τὸ ἀνικανοποίητο ὕφος στὰ πρόσωπα γύρω του πρόσθεσε: «Ἡ δουλειά μου εἶναι νὰ τὸν βλέπω ἀργά».

«Ἡ δουλειά σας; ὦ, ὡς γραμματέας του, ὑποθέτω;»

Ὁ Χάργουελ ἔγνεψε καταφατικά.

«Κύριε Χάργουελ», συνέχισε ὁ ἀνακριτὴς, «τὸ ἐπάγγελμα τοῦ προσωπικοῦ γραμματέα δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ συνηθισμένα στὴ χώρα μας. Θὰ μᾶς ἐξηγήσετε ποιά ἦταν τὰ καθήκοντά σας ὑπὸ τὴν ιδιότητα αὐτή; Κοντολογίς, ποιὸς ἦταν ὁ λόγος πὺν ὁ κύριος Λέβενγουορθ χρειάζοταν τὴ βοήθειά σας καὶ μὲ ποιὸν τρόπο σᾶς προσέλαβε;»

«Φυσικά. Ὁ κύριος Λέβενγουορθ ἦταν, ὅπως ἴσως γνωρίζετε, πολὺ πλούσιος. Ἦταν μέλος διαφόρων ὀργανώσεων, λεςχῶν, ἰνστιτούτων κ.λπ., ἐπιπλέον ἦταν γνω-

στός για τή γενναιοδωρία του και λάμβανε καθημερινά πλήθος ἐπιστολῶν, μὲ αἰτήματα καὶ ἄλλα, καὶ ἡ δουλειά μου ἦταν νὰ τὶς ἀνοίγω καὶ ν' ἀπαντῶ. Οἱ προσωπικές του ἐπιστολές εἶχαν ἓνα σημάδι ποὺ τὶς ξεχώριζε ἀπὸ τὶς ὑπόλοιπες. Ἀλλὰ δὲν ἦταν μόνο αὐτὸ ποὺ εἶχα νὰ κάνω. Ἐχοντας ἐμπλακεῖ στὰ νιάτα του μὲ τὸ ἐμπόριο τοῦ τσαγιοῦ εἶχε κάνει ἀρκετὰ ταξίδια στὴν Κίνα καὶ γι' αὐτὸ καὶ ἐνδιαφερόταν πολὺ γιὰ τὸ θέμα τῆς διακρατικῆς ἐπικοινωνίας τῆς χώρας αὐτῆς μὲ τὴ δική μας. Θεωρώντας ὅτι στὶς διαφορές ἐπισκέψεις του ἐκεῖ εἶχε μάθει πολλὰ τὰ ὁποῖα, ἂν γίνονταν γνωστὰ στὸν ἀμερικανικὸ λαό, θὰ συνέβαλλαν ὥστε νὰ καταλάβουμε καλύτερα τὸ ἔθνος αὐτό, τὶς ἰδιαιτερότητές του καὶ τὸν τρόπο γιὰ μιὰ καλύτερη ἐπαφὴ μαζί του, ἀσχολεῖτο ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ μὲ τὴ συγγραφή ἑνὸς βιβλίου γιὰ τὸ συγκεκριμένο θέμα καὶ περιλαμβανόταν στὰ καθήκοντά μου τοὺς τελευταίους ὀχτὼ μῆνες νὰ τὸν βοηθῶ στὴν προετοιμασία του, γράφοντας καθ' ὑπαγόρευσή του, τρεῖς ὥρες τὴ μέρα, καὶ κατὰ κανόνα ἡ τελευταία ἦταν τὸ βράδυ, ἅς ποῦμε ἀπὸ τὶς ἐννιάμισι ὥς τὶς δέκα καὶ μισή. Ὁ κύριος Λέβενγουορθ ἦταν πολὺ μεθοδικὸς ἄνθρωπος καὶ συνηθισμένος νὰ ρυθμίζει τὴ ζωὴ του καὶ τὴ ζωὴ τῶν γύρω του μὲ σχεδὸν μαθηματικὴ ἀκρίβεια».

«Λέτε ὅτι συνηθίζατε νὰ γράφετε καθ' ὑπαγόρευσή του τὰ βράδια. Ἐγινε καὶ χθὲς τὸ βράδυ αὐτό;»

«Μάλιστα, κύριε».

«Τί μπορεῖτε νὰ μᾶς πεῖτε γιὰ τὴ συμπεριφορά του καὶ τὴν κατάστασή του; Εἶχαν κάτι τὸ ἀσυνήθιστο;»

Ἐνα συνοφρύωμα ἀπλώθηκε στὸ μέτωπο τοῦ γραμματέα.

«Μιὰ καὶ μᾶλλον δὲν εἶχε κανένα προαίσθημα γιὰ τὸ θάνατό του, πῶς θὰ μπορούσε νὰ ὑπάρχει ὅποιαδήποτε ἀλλαγὴ στὴ συμπεριφορὰ του;»

Ὁ ἀνακριτής, βρίσκοντας τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκδικηθεῖ γιὰ τὴν ἀμηχανία ποὺ τοῦ εἶχε προκαλέσει ὁ μάρτυρας λίγο νωρίτερα, εἶπε κάπως αὐστηρά:

«Ἡ δουλειὰ τοῦ μάρτυρα εἶναι ν' ἀπαντᾷ στὶς ἐρωτήσεις, ὅχι νὰ τὶς θέτει».

Ὁ γραμματέας κοκκίνισε καὶ τὸ σκὸρ ἰσοφαρίστηκε.

«Πολὺ καλὰ, κύριε. Ἄν ὁ κύριος Λέβενγουορθ εἶχε κάποια προαισθήματα γιὰ τὸ τέλος του, δὲν μοῦ τὰ ἀποκάλυψε. Ἀντιθέτως, φάνηκε νὰ ἦταν πιὸ ἀπορροφημένος ἀπὸ τὴ δουλειὰ του ἀπ' ὅσο συνήθως. Ἐνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα πράγματα ποὺ μοῦ εἶπε ἦταν: “Σ’ ἓνα μῆνα τὸ βιβλίο θὰ ἔχει πάει στὸ τυπογραφεῖο, ἔ, Τρούμαν;”. Τὸ θυμᾶμαι εἰδικὰ αὐτὸ γιατί γέμιζε τὸ ποτήρι του ἐκείνη τὴ στιγμή. Πάντα ἔπινε ἓνα ποτὸ πρὶν πάει γιὰ ὕπνο καὶ ἦταν μέσα στὰ καθήκοντά μου νὰ βγάλω ἀπὸ τὸ ντουλάπι τὴν καράφα μὲ τὸ τσέρι. Ἦταν τὸ τελευταῖο πράγμα ποὺ ἔκανα πρὶν τὸν καληνυχτίσω. Στεκόμουν μὲ τὸ χέρι στὸ πόμολο τῆς πόρτας τοῦ χόλ, ἀλλὰ κοντοστάθηκα μόλις τὸν ἄκουσα καὶ ἀπάντησα: “Τὸ ἐλπίζω, κύριε Λέβενγουορθ”. “Τότε κάνε μου παρέα νὰ πιοῦμε μαζὶ ἓνα τσέρι”, εἶπε γνέφοντάς μου νὰ βγάλω κι ἄλλο ποτήρι ἀπὸ τὸ ντουλάπι. Ὑπάκουσα καὶ μοῦ γέμισε τὸ ποτήρι ὁ ἴδιος. Δὲν μ' ἀρέσει ἰδιαίτερα τὸ τσέρι, ἀλλὰ ἦταν εἰδικὴ περίπτωσις καὶ ἦπια καὶ τὴν τελευταία σταγόνα. Θυμᾶμαι ὅτι ντράπηκα κάπως γι' αὐτό, γιατί ὁ κύριος Λέβενγουορθ ἄφησε τὸ ποτήρι του μισογεμάτο. Καὶ μισογεμάτο ἦταν ὅταν τὸν βρήκαμε σήμερα τὸ πρωῒ».

“Όσο κι ἂν προσπάθῃσε (καὶ ὄντας ἄνθρωπος συγκρατημένος στὶς ἐκδηλώσεις του ἔδειχνε νὰ πασχίζει νὰ ἐλέγξει τὰ συναισθήματά του), ἡ φρίκη ἐκείνου τοῦ πρώτου σὸκ ἔδειχνε νὰ τὸν κυριεύει καὶ στὸ σημεῖο αὐτό. Βγάζοντας τὸ μαντίλι ἀπὸ τὴν τσέπη του σκούπισε τὸ μέτωπό του. «Κύριοι, αὐτὸ ἦταν τὸ τελευταῖο πράγμα ποὺ εἶδα νὰ κάνει ὁ κύριος Λέβενγουορθ. Μόλις ἄφησε τὸ ποτήρι στὸ τραπέζι, τὸν καληνύχτισα καὶ βγῆκα ἀπὸ τὸ δωμάτιο».

‘Ο ἀνακριτής, μὲ τὴ χαρακτηριστικὴ ἀδιαφορία του γιὰ ὅλες τὶς συναισθηματικὲς ἐκδηλώσεις, ἔγειρε πίσω καὶ παρατήρησε τὸν νεαρὸ ἄντρα μ’ ἓνα ἐξονυχιστικὸ βλέμμα.

«Καὶ ποῦ πῆγατε μετὰ;»

«Στὸ δωμάτιό μου».

«Συναντήσατε κανέναν στὸ δρόμο;»

«Όχι, κύριε».

«Ἀκούσατε ἢ εἶδατε κάτι τὸ ἀσυνήθιστο;»

‘Η φωνὴ τοῦ γραμματέα ἀκούστηκε κάπως ἀσθενέστερη: «Όχι, κύριε».

«Κύριε Χάργουελ, ξανασκεφτεῖτε το. Εἶστε ἔτοιμος νὰ ὀρκιστεῖτε πὼς οὔτε συναντήσατε κανέναν, οὔτε ἀκούσατε κανέναν, οὔτε εἶδατε ὅτιδῆποτε ποὺ διατηρεῖται στὴ μνήμη σας ὡς κάτι τὸ ἀσυνήθιστο;»

Τὸ ὕφος του πρόδιδε τώρα ταραχὴ. Δύο φορὲς ἄνοιξε τὰ χεῖλη του γιὰ νὰ μιλήσει καὶ τὰ ἐκλείσε καὶ τὶς δύο χωρὶς νὰ τὸ τολμήσει. Τελικά, μὲ λίγη προσπάθεια ἀπάντησε:

«Εἶδα κάτι, κάτι μικρό, ἀνάξιο ἀναφορᾶς, ἀλλὰ ἦταν ἀσυνήθιστο καὶ δὲν μπόρεσα νὰ μὴν τὸ σκεφτῶ τώρα ποὺ ἐπιμείνατε».

«Τί ἦταν;»

«Ἀπλῶς μιὰ μισάνοιχτη πόρτα».

«Ποιά πόρτα;»

«Τῆς δεσποινίδος Ἑλεάνορ Λέβενγουορθ». Ἡ φωνή του ἀκουγόταν σχεδὸν σὰν ψίθυρος.

«Ποῦ ἤσασταν ὅταν τὸ παρατηρήσατε αὐτό;»

«Δὲν θυμᾶμαι ἀκριβῶς. Μᾶλλον στὴν πόρτα μου, γιατί δὲν σταμάτησα μέχρι νὰ φτάσω ἐκεῖ. Ἄν δὲν εἶχε συμβεῖ αὐτὸ τὸ φρικτὸ γεγονὸς, δὲν θὰ τὸ εἶχα ξανασκεφεῖ ποτέ».

«Ὅταν μπήκατε στὸ δωμάτιό σας, κλείσατε τὴν πόρτα σας;»

«Ναί, κύριε».

«Πόσο σύντομα πέσατε γιὰ ὕπνο;»

«Ἀμέσως».

«Ἀκούσατε τίποτα πρὶν ἀποκοιμηθεῖτε;»

Καὶ πάλι ἐκεῖνο τὸ ἀπροσδιόριστο κόμπιασμα.

«Σχεδὸν τίποτα».

«Οὔτε ἓνα βῆμα στὸ χόλ;»

«Ἦσως καὶ ν' ἄκουσα ἓνα βῆμα».

«Ἀκούσατε;»

«Δὲν μπορῶ νὰ ὀρκιστῶ ὅτι ἄκουσα».

«Νομίζετε ὅτι ἀκούσατε;»

«Ναί, νομίζω ὅτι ἄκουσα. Γιὰ τὴν ἀκρίβεια, θυμᾶμαι πὼς ἄκουσα πάνω πού μ' ἐπαιρνε ὁ ὕπνος ἓνα θρόισμα κι ἓνα βῆμα στὸ χόλ, ἀλλὰ δὲν μοῦ ἔκανε καμμία ἐντύπωση καὶ κοιμήθηκα».

«Λοιπόν;»

«Λίγη ὥρα ἀργότερα ξύπνησα, ξύπνησα ξαφνικά, σὰν νὰ μὲ ξάφνιασε κάτι, ἀλλὰ τί ἀκριβῶς, ἥχος ἢ κί-

νηση, δὲν μπορῶ νὰ πῶ. Θυμᾶμαι ὅτι ἀνασηκώθηκα στὸ κρεβάτι μου καὶ κοίταξα γύρω, ἀλλὰ δὲν ἄκουσα τίποτε ἄλλο καὶ σὲ λίγο ὑπέκυψα στὴ νύστα ποὺ μὲ βάραινε καὶ βυθίστηκα σ' ἓναν βαθὺ ὕπνο. Δὲν ξαναξύπνησα μέχρι τὸ πρωί».

Κληθεῖς στὸ σημεῖο αὐτὸ νὰ περιγράψει πῶς καὶ πότε ἔλαβε γνώση τῆς δολοφονίας, ἐπανέλαβε, μὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες, τὰ ὅσα εἶχαν κατατεθεῖ ἤδη ἀπὸ τὸν μπάτλερ. Καὶ ὅταν καὶ τὸ θέμα αὐτὸ ἐξαντλήθηκε, ὁ ἀνακριτὴς ρώτησε ἂν εἶχε προσέξει τὴν κατάσταση ἢ ὁποία ἐπικρατοῦσε στὸ τραπέζι τῆς βιβλιοθήκης μετὰ τὴ μετακίνηση τοῦ πτώματος.

«Λιγάκι ναί, κύριε».

«Τί ὑπῆρχε πάνω στὸ τραπέζι;»

«Τὰ συνηθισμένα, κύριε. Βιβλία, χαρτιά, μιὰ πένα μὲ τὸ μελάνι νὰ ἔχει στεγνώσει πάνω της καὶ δίπλα ἢ καράφα καὶ τὸ ποτήρι ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἤπιε τὸ προηγούμενο βράδυ».

«Κάτι ἄλλο;»

«Δὲν θυμᾶμαι κάτι ἄλλο».

«Σχετικὰ μὲ τὴν καράφα καὶ τὸ ποτήρι», πετάχτηκε ὁ ἔνορκος μὲ τὸ ρολόι καὶ τὴν ἀλυσίδα, «εἶπατε ὅτι τὸ ποτήρι βρέθηκε στὴν ἴδια κατάσταση ποὺ ἦταν ὅταν ἀφήσατε τὸν κύριο Λέβενγουορθ καθισμένο στὴ βιβλιοθήκη του;»

«Ναί, κύριε, ἀκριβῶς».

«Ἀλλὰ συνήθιζε νὰ πίνει ἓνα ὀλόκληρο;»

«Ναί, κύριε».

«Ἄρα, κάτι τὸν διέκοψε σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποχώρησή σας, κύριε Χάργουελ».

Μιά παγερή χλομάδα απλώθηκε απότομα στὸ πρόσωπο τοῦ νεαροῦ ἄντρα. Ξαφνικά ἔδινε τὴν ἐντύπωση ὅτι κάποια φρικτὴ σκέψη εἶχε περάσει ἀπὸ τὸ μυαλό του.

«Δὲν εἶναι ὑποχρεωτικό, κύριε», ψέλλισε μὲ κάποια δυσκολία. «Ίσως ὁ κύριος Λέβενγουορθ...» Σταμάτησε ξαφνικά σὰν νὰ μὴν τολμοῦσε νὰ συνεχίσει.

«Συνεχίστε, κύριε Χάργουελ, ἂς ἀκούσουμε τί ἔχετε νὰ πεῖτε».

«Δὲν εἶναι τίποτε», ἀπάντησε ξεψυχισμένα, σὰν νὰ πάλεψε μὲ κάποιο ἰσχυρὸ συναίσθημα.

Μιὰ καὶ δὲν ἀπαντοῦσε σὲ ἐρώτηση ἀλλὰ ἀπλῶς προσφερόταν ἀπὸ μόνος του νὰ δώσει μιὰν ἐξήγηση, ὁ ἀνακριτὴς δὲν ἔδωσε συνέχεια, ὅμως εἶδα ἀρκετὰ ζευγάρια μάτια νὰ κινοῦνται καχύποπτα πέρα δῶθε, σὰν νὰ ἦταν πολλοὶ ἐκεῖνοι ποὺ αἰσθάνονταν ὅτι κάτι ποὺ τὸν τάραξε συναισθηματικά θὰ πρέπει νὰ εἶχε ἀνασύρει ἢ τελευταία ἐρώτηση. Ὁ ἀνακριτὴς, ἀγνοώντας τόσο τὴ συναισθηματικὴ φόρτιση τοῦ μάρτυρα ὅσο καὶ τὴ γενικὴ αἴσθηση ποὺ εἶχε προκαλέσει, προχώρησε στὴν ἐπόμενη ἐρώτησή του.

«Γνωρίζετε ἂν τὸ κλειδί τῆς βιβλιοθήκης ἦταν στὴ θέση του ἢ ὄχι ὅταν βγήκατε ἀπὸ τὸ δωμάτιο χθὲς τὸ βράδυ;»

«Ὁχι, κύριε. Δὲν πρόσεξα».

«Εἰκάζετε ὅτι ἦταν;»

«Ὑποθέτω πῶς ναί».

«Ὅπως καὶ νὰ ᾿χει, τὸ πρῶτὸ ἢ πόρτα ἦταν κλειδωμένη καὶ τὸ κλειδί ἐξαφανισμένο;»

«Μάλιστα, κύριε».

«Τότε, ὅποιοι διέπραξε τὸ φόνο κλείδωσε τὴν πόρτα βγαίνοντας καὶ πῆρε τὸ κλειδί;»

«Έτσι φαίνεται».

Ο ἀνακριτὴς στράφηκε πρὸς τὴν πλευρὰ τῶν ἐνόρκων. «Κύριοι, εἶπε, «φαίνεται ὅτι ὑπάρχει ἓνα μυστήριο σχετικὰ μ' αὐτὸ τὸ κλειδί, ποὺ θὰ πρέπει νὰ διερευνηθεῖ».

Ἀμέσως ἓνα γενικὸ μωρμούρισμα σάρωσε τὴν αἵθουσα, ἀποδεικνύοντας τὴ σύμφωνη γνώμη ὅλων τῶν παρευρισκομένων. Ὁ μικρόσωμος ἔνορκος σηκώθηκε βιαστικὰ καὶ πρότεινε νὰ γίνῃ ἀμέσως μιὰ σχετικὴ ἔρευνα, ἀλλὰ ὁ ἀνακριτὴς, γυρίζοντας πρὸς τὸ μέρος τοῦ μ' ἓνα ἀποθαρρυντικὸ βλέμμα, ἀποφάσισε ὅτι ἡ διαδικασία θὰ πρέπει νὰ προχωρήσῃ μὲ τὸν συνηθισμένο τρόπο μέχρι νὰ ὁλοκληρωθοῦν οἱ καταθέσεις.

«Τότε ἐπιτρέψτε μου νὰ κάνω μιὰ ἐρώτηση», εἶπε ὁ ἀσυγκράτητος ἔνορκος. «Κύριε Χάργουελ, μᾶς εἶπαν ὅτι μετὰ τὴν παραβίαση τῆς πόρτας τῆς βιβλιοθήκης σήμερα τὸ πρωὶ σᾶς ἀκολούθησαν στὸ δωμάτιο οἱ δύο ἀνιψιὲς τοῦ κυρίου Λέβενγουορθ».

«Ἡ μία, κύριε, ἡ δεσποινὶς Ἑλεάνορ».

«Ἡ δεσποινὶς Ἑλεάνορ εἶναι αὕτὴ ποὺ λέγεται ὅτι εἶναι ἡ μοναδικὴ κληρονόμος τοῦ κυρίου Λέβενγουορθ;» παρενέβη ἐδῶ ὁ ἀνακριτὴς.

«Ὁχι, κύριε, αὕτὴ εἶναι ἡ δεσποινὶς Μαίρη».

«Αὕτὴ εἶναι ποὺ ἔδωσε τὴν ἐντολή», ἐπέμεινε ὁ ἔνορκος, «νὰ μεταφερθεῖ τὸ πτώμα στὸ ἄλλο δωμάτιο;»

«Ναί, κύριε».

«Καὶ ποὺ τὴν ὑπακούσατε βοηθώντας νὰ τὸ κουβαλήσῃ;»

«Ναί, κύριε».

«Κατὰ τίς μετακινήσεις σας αὐτὲς στὰ δύο δωμά-

τια παρατηρήσατε κάτι που νὰ σᾶς ὀδήγησε νὰ σχηματίσετε κάποια ὑποψία γιὰ τὸν δολοφόνου;»

Ὁ γραμματέας κούνησε τὸ κεφάλι του. «Δὲν ἔχω καμία ὑποψία», εἶπε μὲ ἔμφαση.

Δὲν τὸν πίστεψα. Εἴτε ἐξαιτίας τοῦ τόνου τῆς φωνῆς του εἴτε ἐξαιτίας τοῦ σφιξίματος τοῦ χεριοῦ του πάνω στὸ μανίκι του —καὶ τὸ χέρι συχνὰ ἀποκαλύπτει περισσότερο ἀπὸ τὴν ἔκφραση— αἰσθανόμουν ὅτι ὁ ἄντρας αὐτὸς δὲν ἦταν ἀξιόπιστος, διαβεβαιώνοντας τὸ συγκεκριμένο.

«Θά 'θελα νὰ κάνω μία ἐρώτηση στὸν κύριο Χάργουελ», εἶπε ἓνας ἔνορκος ποὺ δὲν εἶχε μιλήσει ἀκόμη. «Ἀκούσαμε μιὰ λεπτομερὴ περιγραφή γιὰ τὸν τρόπο ἀνακάλυψης ἐνὸς δολοφονηθέντος. Ἀλλὰ οἱ φόνου δὲν διαπράττονται χωρὶς νὰ ὑπάρχει κίνητρο. Ξέρει ὁ γραμματέας ἂν εἶχε ὁ κύριος Λέβενγουορθ κάποιο ἐχθρό;»

«Δὲν τὸ γνωρίζω».

«Ὅλοι στὸ σπίτι εἶχαν καλὲς σχέσεις μαζί του;»

«Μάλιστα, κύριε», μ' ἓνα μικρὸ κόμπιασμα ὥστόσο, καθὼς τὸν διαβεβαίωσε γιὰ τὸ συγκεκριμένο.

«Δὲν ὑπῆρχε οὔτε σκιά ἀνάμεσα σ' ἐκεῖνον καὶ σὲ ὅποιονδήποτε ἄλλον ἐνοικο τοῦ σπιτιοῦ του ἀπ' ὅσο γνωρίζετε;»

«Δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ τὸ πῶ αὐτό», ἀπάντησε ἀρκετὰ ἀμήχανος. «Μιὰ σκιά εἶναι κάτι τὸ ἀσήμαντο. Ἴσως νὰ ὑπῆρξε σκιά...»

«Ἀνάμεσα σ' ἐκεῖνον καὶ σὲ ποιόν;»

Ἕνας παρατεταμένος δισταγμός. «Σὲ μία ἀπὸ τὶς ἀνιψιές του, κύριε».

«Ποιὰ ἀπὸ τὶς δύο;»

Καὶ πάλι ἐκεῖνο τὸ προκλητικὸ ἀνασθήκωμα τοῦ κεφαλιοῦ του. «Τὴ δεσποινίδα Ἑλεάνορ».

«Πόσος καιρὸς εἶναι ποὺ ὑπῆρχε αὐτὴ ἡ σκιά;»

«Δὲν μπορῶ νὰ ξέρω».

«Δὲν γνωρίζετε τὴν αἰτία;»

«Ὁχι».

«Οὔτε τὴν ἑκτασὴ της;»

«Ὁχι, κύριε».

«Ἐσεῖς ἀνοίγετε τὴν ἀλληλογραφία τοῦ κυρίου Λέβενγουορθ;»

«Ναί».

«Ὑπῆρξε κάτι στὰ γράμματα τὰ ὁποῖα ἔλαβε τὸ τελευταῖο διάστημα ποὺ ἐπαναφέροντάς το τώρα στὴ μνήμη σας νὰ σᾶς δίνει τὴν ἐντύπωση πὼς ρίχνει λίγο φῶς στὸ ἔγκλημα;»

Ξαφνικὰ ἔδωσε τὴν ἐντύπωση πὼς δὲν σκόπευε ν' ἀπαντήσῃ. Ἀπλῶς σκεφτόταν τὴν ἀπάντηση ποὺ θὰ ἔδινε ἢ εἶχε πετρώσει;

«Κύριε Χάργουελ, ἀκούσατε τὸν ἔνορκο;» ρώτησε ὁ ἀνακριτής.

«Ναί, κύριε. Σκεφτόμουν».

«Πολὺ καλὰ. Ἀπαντῆστε τώρα!»

«Κύριε», ἀπάντησε γυρνώντας καὶ κοιτάζοντας τὸν ἔνορκο κατάματα καὶ ἀφήνοντας μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐκτεθειμένο στὸ βλέμμα μου τὸ ἀφύλαχτο ἀριστερό του χέρι, «ἔχω ἀνοίξει, ὅπως κάνω πάντα, ὅλα τὰ γράμματα τοῦ κυρίου Λέβενγουορθ τὶς δύο τελευταῖες ἐβδομάδες καὶ δὲν μπορῶ νὰ σκεφτῶ κάτι σ' αὐτὰ ποὺ νὰ ἔχει τὴν παραμικρὴ σχέση μὲ τούτῃ τὴν τραγωδία».

Ἦλεγε ψέματα· τὸ κατάλαβα ἀμέσως. Τὸ σφιγμένο

χέρι που έμεινε για λίγο διστακτικό και μετά κινήθηκε όταν πήρε την απόφαση να συνεχίσει το ψέμα του ήταν άρκετο για μένα.

«Κύριε Χάργουελ, αυτό κατά την κρίση σας είναι αναμφίβολα αληθές», είπε ο ανακριτής, «παραταῦτα, όμως, η άλληλογραφία του κυρίου Λέβενγουορθ θα έρευνηθεί διεξοδικά».

«Φυσικά», απάντησε αδιάφορα, «αυτό είναι το σωστό».

Αυτή η παρατήρηση σήμανε προς το παρόν και το τέλος της εξέτασης του κυρίου Χάργουελ. Καθώς ξαναγύριζε στη θέση του, σημειώνω τέσσερα πράγματα:

Ότι ο ίδιος ο κύριος Χάργουελ, για κάποιο λόγο που δεν αποκάλυψε, είχε μια υποψία την οποία πάσχιζε να διαγράψει ακόμη και από το μυαλό του.

Ότι μια γυναίκα συνδεόταν με κάποιον τρόπο με την υποψία αυτή, καθώς και ένα θρόισμα κι ένα βήμα που είχε ακούσει στη σκάλα.

Ότι στο σπίτι είχε φτάσει, και όχι πριν από πολύ καιρό, ένα γράμμα που αν βρισκόταν ήταν πιθανό να ρίξει λίγο φως στην υπόθεση.

Ότι το όνομα της Έλεάνορ Λέβενγουορθ έβγαινε με δυσκολία από τα χείλη του· αυτός ο όλοφάνερα συγκρατημένος άντρας έδειχνε μια συναισθηματική φόρτιση κάθε φορά που έπρεπε να το αναφέρει.

Αναζητήστε το [εδώ](#)

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
GUTENBERG

www.gutenbergbooks.gr

 [/gutenbergbooks](https://www.facebook.com/gutenbergbooks)